

ВАСЬКОВСЬКИЙ ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

(до 60-річчя з дня народження)

Виповнилося 60 років Юрію Миколайовичу Васьковському, доктору технічних наук, професору кафедри електромеханіки Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут».

Юрій Миколайович народився 31 березня 1952 року в м. Києві. Його батьки були випускниками першої групи студентів, які після Великої Вітчизняної війни навчалися на кафедрі електричних машин і апаратів КПП. Надалі його батько тривалий час працював на цій кафедрі старшим викладачем та доцентом. Згідно сімейним традиціям, Васьковський Ю.М. також навчався на кафедрі електромеханіки КПП, яку закінчив з відзнакою у 1975 році. Після закінчення КПП він тривалий час працював в Інституті електродинаміки НАН України. Під науковим керівництвом видатного вченого-електромеханіка член-кор. НАНУ Постнікова І.М. у 1980 році захистив кандидатську дисертацію. З 1997 року працює в НТУУ «КПІ», де захистив докторську дисертацію (2001 р.) та отримав звання професора (2005 р.).

Професор Васьковський Ю.М. – відомий фахівець в сфері математичного моделювання фізичних процесів і полів в електричних машинах. Розроблені їм методи, польові та коло-польові математичні моделі ефективно використовуються при створенні та дослідженнях нових електричних машин різного типу і призначення.

Васьковський Ю.М. брав безпосередню участь в обґрунтуванні технічних рішень і розробці перших у світі асинхронізованих турбогенераторів, роботи над якими починалися в ІЕД НАНУ разом з фахівцями ВО «Електроважмаш» під науковим керівництвом І.М. Постнікова. Результатом цих розробок стало впровадження в експлуатацію двох турбогенераторів потужністю 200 МВт на Бурштинській ТЕС. Подальшим продовженням цього напрямку досліджень стало обґрунтування структури, конструкції та параметрів синхронно-асинхронних турбогенераторів, що мають розширені функціональні можливості. Результати цих досліджень узагальнені в монографії «Синхронно-асинхронні турбогенератори», яка опублікована в співавторстві з член-кор. НАНУ О.І. Титко.

При безпосередній участі Васьковського Ю.М. та його аспірантів разом з фахівцями ВО «Смілянський електромеханічний завод» були розроблені і запущені в серійне виробництво тягові частотно-керовані асинхронні електродвигуни типу СТА – 1200 потужністю 1,2 МВт, що призначені для приводу локомотивів електропотягів. Подальша експлуатація цих двигунів засвідчила їх високу надійність і хороші техніко-економічні показники. У даний час професор Васьковський Ю.М. разом зі своїми учнями досліджує можливість створення потужних тягових електродвигунів з використанням новітніх постійних магнітів.

Добре відомі наукові результати, які Юрій Миколайович отримав у співпраці з колегами в ІЕД НАНУ по проблемі створення потужних імпульсних

електромеханічних перетворювачів енергії технологічного і спеціального призначення. Розроблені з його участю основи теорії цих перетворювачів дозволили обґрунтувати їх оптимальні конструктивні варіанти,

визначити їх параметри і режими роботи, що створило умови для подальшого розвитку імпульсної електромеханіки та ефективному впровадженню імпульсних електромеханічних перетворювачів.

Васьковський Ю.М. одним з перших в Україні започаткував широке використання теорії електромагнітного поля та чисельних методів розв'язання польових задач при розробках та дослідженнях електричних машин різного типу, розробив методики і алгоритми безпосереднього

визначення інтегральних параметрів і характеристик електричних машин за результатами розрахунків розподілу електромагнітного поля в їх активній зоні.

Серед інших важливих результатів ювіляра слід виділити дослідження електромагнітних процесів в несиметричних асинхронних машинах, сумісний аналіз взаємопов'язаних електромагнітних і теплових процесів електричних машин в динамічних та сталих режимах роботи, математичне моделювання електромагнітних полів і вібробуджуючих сил в електричних машинах, що мають ушкодження конструкції, з метою достовірної і своєчасної ідентифікації наявних ушкоджень системами вібраційного контролю і діагностики.

Результати проведених Юрієм Миколайовичем наукових досліджень та розробок відображені в більш ніж 160 опублікованих наукових працях і патентах на винаходи.

Як професор кафедри електромеханіки Юрій Миколайович проводить велику викладацьку і навчально-методичну роботу, залучаючи в навчальний процес зі студентами новітні наукові результати, зокрема навчаючи студентів та аспірантів методології польового аналізу електричних машин. Його навчальні посібники з грифом МОН України «Математичне моделювання електромеханічних перетворювачів енергії» та «Польовий аналіз електричних машин» широко використовуються студентами-електромеханіками та аспірантами не тільки при вивченні відповідних дисциплін і при виконанні атестаційних дипломних робіт, але й в наукових дослідженнях. Васьковський Ю.М. є членом двох спеціалізованих вчених рад по присудженню учених ступенів.

Юрій Миколайович має велику родину – виховав трьох дітей, коло його інтересів і занять дуже широке – подорожі, заняття спортом, садівництво, колекціонування марок тощо.

Друзі, колеги і учні щиро вітають Юрія Миколайовича з ювілеєм, бажають йому доброго здоров'я та подальших успіхів в науковій та викладацькій роботі.

Редакція журналу «Електротехніка і Електромеханіка», приєднуючись до цих побажань, висловлює надію на подальшу довготривалу та плідну співпрацю з ювіляром.

